

İlköğretim 5.6.7. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Sena Gürşen Otacıoğlu*

ÖZET

Yapılan bu araştırmanın temel amacı, İlköğretim 5. 6. ve 7. sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerin, müzik dersi ile ilgili tutumlarını ortaya koymaktır. Araştırmada ayrıca "Müzik dersi tutum ölçeği"nden alınan puanların bazı değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Araştırma, 2007-2008 Eğitim-Öğretim yılında Melahat Şefizade İlköğretim Okulu öğrencileri (N=133) üzerinde yapılmıştır. Araştırmadaki veriler, araştırmacının hazırladığı "Öğrenci bilgi formu" ile öğretmen adaylarının müzik dersi ile ilgili düşüncelerini öğrenmek amacı ile hazırlanmış olan "Müzik Dersi Tutum ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutum düzeyleri ile bazı değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır (p<.05).

Anahtar Kelimeler: : İlköğretim, Müzik dersi, Müzik dersine ilişkin tutum

ABSTRACT

The basic aim of this research is to define music lesson attitude levels of the primary students 5th, 6th and 7th. Besides, we have questioned "Music lesson attitude" levels if they differ or not in terms of some demographic variables in the scope of general objectives of the research. The working group of the research consists students of Melahat Şefizade Primary Education (N=133). The data in the research has been gathered by using the "Music lesson attitude" and "Student Information" form. At the end of the research, it has been statistically determined that there are significant differences between some of the demographic features and attitude scale levels (p<.05).

Keywords: Primary school education, Music lesson, Music lesson attitude

1. GİRİŞ

Dünyada ekonomi, teknoloji, sosyal ve kültürel değerler hızlı bir değişim içerisinde. Genelde eğitim, özelde müzik eğitiminin bu değişim ve gelişim sürecinden etkilenmemesi mümkün değildir. Bu bağlamda, genel müzik eğitiminin gelişimine yönelik bilimsel çalışmalar, sempozyum, panel vb. etkinlikler yapılmaktadır. Doğal olarak tüm bu yapılanlar öğrencilerin müziğe karşı bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirip, en üst düzeyde müziksel davranışlar kazandırabilmek içindir [6].

Uçan [10] müziği duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan bir bütün olarak tanımlamıştır. Müzik çocuğun günlük yaşantısının bir parçasıdır. Evde, okulda, sokakta, müzik çocuk için kendini ifade

edebileceği, duygularını anlatabileceği ve eğlenebileceği bir araçtır. İlköğretim müzik dersinin amacı çocukların bilişsel, duyuşsal, devinışsel ve sosyal alanlarda gelişimini sağlayarak bir müzik kültürü oluşturmalarını sağlamaktır. Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Müzik yeteneğinin doğru anlaşılıp doğru tanımlanması, müzik eğitiminin iyi planlanması ve saptanan hedefler doğrultusunda sağlıklı yürütülebilmesi gerekir [5].

İlköğretim kurumları, çocuğu yaşama ve üst öğrenim basamaklarına hazırlayarak ona yurttaşlık hak ve görevlerini öğretir; çocuğun yeteneklerini ve yaratıcılığını ortaya çıkarır. Bu nedenle ilköğretim basamağı "temel eğitim" olarak da adlandırılmaktadır. Bu eğitimde

* Sena Gürşen Otacıoğlu, Dr., Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, GSEB Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul.
Email: asgursen@marmara.edu.tr, senagursen@hotmail.com

müzik dersi, çocuğun ilgi ve yeteneklerini geliştirme fırsatı bulabileceği temel derslerden biridir. Bu dersin ayrıca çocuğun kişilik gelişiminde, sınıfıyla ve arkadaşlarıyla uyumunda, demokratik haklarını; yurduna, ulusuna karşı görev ve sorumluluklarını kavramasında önemli bir işlevi vardır. “Çocuğun müziksel gelişimi çok yönlü bir bütünlük gösterir. Bu bütünlük ilköğretim çağına geldiğinde müziksel devinme, müziksel işitme, müziksel söyleme, müziksel çalma (kendi bedenini ve çevresindeki belirli nesnelere çalgı gibi kullanma ve onlarla müzik yapma) ve müziksel beğenme davranışlarıyla belirginleşen ve somutlaşan bir açılım içindedir. Bu gelişim ve açılım müziksel zekâ, müziksel yetenek ve müziksel edim-eylem boyutlarıyla birlikte iç içe yürür, gerçekleşir [11].

Çocuğun müziksel gelişimindeki çok yönlü bu bütünlük, öğretim kurumlarındaki uygulamaya kaynaklık eden öğretim programında da ifadesini bulmuştur. Uygulanmakta olan 1994 tarihli İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programının, “Genel Açıklamalar” bölümünün 7. ve 9. maddelerinde ilköğretim çağı çocuklarının tümünün genel müzik eğitimi almak için gerekli müzik yeteneğine sahip görüldüğü, bütün ilköğretim öğrencilerini kapsadığı; müzik dersinin her boyutuyla ele alınıp işlendiği bir ders olarak gerçekleşmesinin; çocuğun bilişsel, devinimsel, duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişmesinin öngörüldüğü vurgulanmaktadır. Programa ve çağın gereklerine göre ilköğretim müzik dersini uygulayacak öğretmen nota bilmeli; çalma, söyleme, dinleme, çözümlenme ve yaratma yönlerinden kendisini geliştirmiş olmalı, müzik dersi öğretim ilke, yöntem ve tekniklerini bilmeli ve uygulayabilmeli, ulusal ve evrensel ölçüde bir şarkı dağarcığına, müzik kültürüne sahip olmalı, çocuk şarkıları yaratabilmeli, bu duygu ve beceriyi çocuğa da kazandırabilmeli, çocuğun müziksel gelişiminin farkında olmalı ve bu gelişmeyi öğretim sürecinde dikkate alabilmelidir. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 04.09.2001 tarih ve 339 sayılı kararıyla halen İlköğretim ilk üç sınıfından haftada ikişer saat, 5,6,7,ve 8. sınıflarında da haftada birer saat müzik dersi okutulmaktadır [7].

Yönetken [12], ilkokulun müzik öğretimi ve eğitiminin bütün müzik öğretim ve eğitiminin temelinde yer aldığını, Türkiye'nin yöntemli bir okul müzik eğitimine her ulustan daha fazla ihtiyacı olduğunu ve müzik sorunu olarak en önemli işimizin ilkokul müzik

öğretimi sorununu çözümlenmek olduğunu belirtmektedir.

Müzik öğretimi şu temel öğelerden oluşmaktadır. 1-Öğrenci, 2)Müzik Öğretimi programı ve öğretim planları, 3)Müziksel öğretme-öğrenme ortamı 4)Müzik öğretim hizmeti, 5)Müzik öğreticisi (öğretmeni), 6)Fiziki çevre. Bu altı öğe aynı zamanda müzik öğretiminin temel belirleyicisidir [9].

Müziğin işlevlerinin yeri ve önemi Eflatun'un da dediği gibi onun uygarlığa en çok yaklaştıran bir eğitim aracı ve önemli bir eğitim alanı olmasına neden olmuştur [2]. Müziğin işlevlerinin etkili ve verimli olabilmesi için insana kasıtlı kültürlenme dediğimiz eğitim süreci içinde olumlu tutumların, bilgilerin ve davranışların kazandırılması gerekmektedir. Bilişsel, duyuşsal ve davranışsal öğeleri olan tutumlar, bireyin dünya hakkındaki sürekli ya da geçici varsayımlarını diğer insanlardan beklentilerini, kendine benzer insanlarla değişik olanlar arasındaki farklılıkları, değer ve bakış açılarını, neyin doğru neyin yanlış olduğuna ve neye yaklaşılması, neden kaçılması gerektiğine ilişkin duygu ve inançları içerir [8].

Tutumlar konusunda yapılan araştırmalar tutumların erken yaşlarda edinildiğini göstermekte, erken yaşlarda edinilen tutumlar o konuda çok önemli deneyimler ya da yaşantılar olmadıkça, kolay kolay değişmemektedir. Tutumların oluşması ya da geliştirilmesi açısından 12-30 yaş arası önemli bir zaman dilimi olarak kabul edilmekte, bu dönemin 12-21 yaş arası ergenlik dönemi, 22-30 yaş arası da ilk yetişkinlik devresi olarak ayrılabilir [4].

Tutum üç temel boyuta sahiptir: Bilişsel boyutu, yani öğrenmeye dayalı olan; duyuşsal boyutu, yani duyguların söz konusu olduğu ve davranışsal, yani tepkilerin ortaya konduğu boyut. Böylesi bir kavramlaştırmanın da ortaya koyduğu üzere, bu karmaşık psikolojik yapıyı ölçmek pek çok açıdan temel bir gereksinimdir [1].

Çağdaş ilköğretimde müzik eğitimi ve öğretimi öğrenci merkezlidir ya da öyle olmayı gerektirir. Bu durum ilköğretimde müzik eğitimi ve öğretimini öğrenci merkezli bir anlayış ve yaklaşımla ele almayı zorunlu kılar. Buradan hareketle, genel müzik eğitiminde başarıya ulaşılmasında öğrencilerin müzik dersine karşı olan ilgileri çok önemlidir. Eğer öğrencilerin müzik dersine karşı tutumları olumlu olur ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir eğitim-öğretim onlara sunulursa, genel müzik eğitiminde istenen başarı sağlanacaktır. O halde

öğrencilerin duygu ve düşünceleriyle müzik derslerine genel bir bakış sunulması, gelişme çağında ve tutumların şekillendiği bir dönemde olan ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine karşı olumlu veya olumsuz tutumlarının hangi yönde geliştiğinin saptanması, araştırmanın önemini ortaya koymaktadır [6].

Bu bilgiler doğrultusunda, müzik eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi ve uygulanan bu dersin verimli ve amacına uygun olarak yerine getirilmesi araştırmanın problem durumunu oluşturmuştur.

Problem durumu dikkate alınarak amaçları saptanan araştırmanın alt problemleri aşağıda sıralanmıştır;

1. İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları “Cinsiyet”,
2. İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları “Yaş”,
3. İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları “Sınıf”,
4. İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları “Aile ekonomik durum”,
5. İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları “Genel okul başarı algısı”,
6. İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları “Aile fertlerinin müziğe olan ilgisi”,
7. İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları “Müzik ders saatlerini yeterli bulma” durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?
8. Öğrencilerin, “Müzik dersi tutum” ve “Müzik dersi genel başarı” düzeyleri arasında fark var mıdır?

2. YÖNTEM

Bu araştırma, İstanbul Anadolu yakasında bulunan, Melahat Şefizade İlköğretim Okulu’nda öğrenim görmekte olan öğrencilerin “Müzik dersine” ilişkin tutum düzeylerinin saptanması amacı ile yapılmış, betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın verileri Mart 2008 tarihinde toplanmıştır.

2.1. Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul Kadıköy ilçesindeki İlköğretim (devlet) okulları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise, Melahat Şefizade İlköğretim Okulu’nda 2007–2008 eğitim öğretim yılında öğrenim gören toplam 133 öğrenci oluşturmaktadır. Tesadüfi (random) örnekleme yolu ile seçilen gruptaki

büyük çoğunluğu ise; erkek (N=69) ve 6.sınıf (N=63) öğrencileri oluşturmaktadır.

2.2. Veri toplama araçları

Öğrenci Bilgi Formu: Demografik özelliklerle ilgili bilgi toplamak üzere araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Bu formda, araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel özellikleri hakkında bilgi toplamak amacıyla toplam 15 soru hazırlanmıştır. Araştırmada, amaçlara uygun olarak seçilen sorular kullanılmıştır.

Müzik Dersi Tutum Ölçeği: Bu ölçek, Emir’in [3] sosyal bilgiler dersi için geliştirdiği ölçeğin, müzik dersine uyarlanması ile hazırlanan tutum ölçeğinden elde edilmiştir. 5’li likert tipinde olan tutum ölçeğinin, faktör analizi yapılmış ve tek faktör yüküne göre faktör yükü .30’un üzerinde olan 28 madde seçilmiş ve seçilen bu maddelerden oluşan ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .82 olarak hesaplanmıştır.

2.3. Verilerin analizi

Araştırma verileri birkaç aşamada toplanmıştır. Önce araştırmanın amaçlarına uygun olarak belirtilen ilişkisel çözümlenmeler gerçekleştirilmiştir. Verilerin istatistiksel çözümlenmeleri, bilgisayar ortamında SPSS paket programının 13.0 versiyonu ile sınıanmıştır. Daha sonra örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin Müzik dersi tutum ölçeğinden aldıkları genel puanlarının bazı değişkenlere göre fark edip etmediği belirlenirken, gruplar içerisinde normal dağılım özelliği göstermeyen (n<30) gruplar için non-parametrik (Kruskal Wallis-H), normal dağılım özelliği gösteren (n>30) dağılımlar içinse parametrik analiz teknikleri (ilişkisiz grup t-testi) kullanılmıştır.

3. BULGULAR VE SONUÇLAR

Tablo 1. Öğrencilerin “Müzik dersi tutum ölçeğinden” aldıkları toplam puan ortalamaları

Sınıf	n	Min.	Max.	x	ss
5	42	2.45	3.25	2.342	.321
Sınıf	n	Min.	Max.	x	ss
6	63	2.36	3.38	2.213	.278
Sınıf	n	Min.	Max.	x	ss
7	28	2.26	3.41	2.278	.282

Tablo 1’de araştırmaya katılan 5.6. ve 7. sınıf öğrencilerinin müzik dersi tutum

ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları görülmektedir. Tablodaki minimum değerleri ortalamalar içindeki en düşük değerken, maksimum değerleri ortalamalar içindeki en yüksek değerdir. Buna göre öğrencilerin toplam ölçek puan ortalamaları açısından çok büyük farklar görülmemektedir.

Alt problem 1,2,3,4,5,6,7 ile ilgili bulgular: İlköğretim öğrencilerinin “Müzik dersine ilişkin tutum” puanları;

(1) Cinsiyet, (2) Yaş, (3) Sınıf, (4) Aile ekonomik durum, (5) Genel okul başarı algısı, (6) Aile fertlerinin müziğe olan ilgisi, (7) Müzik ders saatlerini yeterli bulma durumlarına göre farklılaşmakta mıdır? şeklinde sorulan sorulara verilen cevaplar doğrultusunda, alt problemler ile ilgili bulgular ve sonuçlar aşağıda tablolaştırılarak açıklanmıştır:

Tablo 2. Öğrencilerin “Müzik dersi tutum ölçeği” puanlarının, cinsiyet, yaş ve sınıf değişkenlerine göre toplam puan açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan “ilişkisiz grup t” testi sonuçları (N=133)

Cins.	n	x	ss	t	p
Kız	64	11.35	3.45	1.567	.047
Erkek	69	10.28	3.67		
Yaş	n	x	ss	t	p
11-13	103	27.36	4.42	-1,132	.347
13-15	30	26.24	4.36		
Sınıf	n	x	ss	t	p
5	42	14.74	4.27	2.164	.036
6	63	12.56	3.56		
7	28	13.63	5.25		

Tablo 2’de öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumları; cinsiyet ($t=1.567$; $p<.05$) ve sınıf ($t=2.164$; $p<.05$) değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterirken, yaş değişkeni açısından anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır ($p>.05$). Aritmetik ortalamalara bakıldığında ise kız ($x=11.35$) ve 5.sınıf ($x=14.74$) öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının, erkek ve 6.-7. sınıf öğrencilerine kıyasla daha olumlu olduğu söylenebilmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin “Müzik dersi tutum ölçeği” puanlarının çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Kruskal Wallis-H Sonuçları (N=133)

Aile ekonomik durum	n	\bar{x} _{sıra}	χ^2	p
Yüksek	25	37.23	1.342	.456
Orta	45	42.13		
Düşük	63	26.42		
Başarı Algısı	n	\bar{x} _{sıra}	χ^2	p
Başarılı	75	35.46	2.415	.027
Orta D.	40	23.52		
Başarısız	18	18.16		
Ailenin müziğe olan ilgisi	n	\bar{x} _{sıra}	χ^2	p
Çok	23	20.28	1.536	.342
Orta	90	38.59		
Az	20	35.29		
Ders saatlerini yeterli bulma	n	\bar{x} _{sıra}	χ^2	p
Tamamen	55	33.75	1.423	.231
Oldukça	32	28.32		
Kısmen	25	23.26		
Yetersiz	21	19.34		

Tablo 3’de, belirlenen anlamlı farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere nonparametrik bir teknik olan Kruskal Wallis H analizi kullanılmıştır. Tablo 3’de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğrencilerin müzik dersi tutum ölçek puanlarının, çeşitli değişkenlere göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen analiz sonucunda; “aile ekonomik durum, aile fertlerinin müziğe olan ilgisi ve müzik ders saatlerini yeterli bulma” durumları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ortaya çıkmazken ($p>.05$), “genel okul başarı algısı” değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<.05$). Bu işlemin ardından Kruskal Wallis sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann Whitney U uygulanmıştır. Analizlerin sonucunda, araştırmaya katılanların “genel okul başarı algısı” durumunda söz konusu farklılığın “başarılı” ile “orta düzey” şıklarını işaretleyen gruplar arasında, kendini genel olarak “başarılı” ($x=35.46$) gören öğrenci grubunun lehine gerçekleştiği belirlenmiştir.

Alt problem 8 ile ilgili bulgular:

Öğrencilerin, “Müzik dersi tutum” ve “Müzik dersi genel başarı” düzeyleri arasında fark var mıdır? şeklinde sorulan soruya verilen cevaplar doğrultusunda, araştırmanın 8. alt problemi ile ilgili bulgular ve sonuçlar aşağıda tablolaştırılarak açıklanmıştır:

Öğrencilerin “Müzik dersi tutum” ölçeğinden aldıkları genel puanlarla müzik dersi başarı puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Pearson Çarpım Momentler Korelasyon analizi kullanılmış ve Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin “Müzik dersi tutum” ve “Müzik dersi başarı” Puanları Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon sonuçları

	n	x	ss	r	p
Tutum	133	57.32	23.12	.345	.064
Başarı	133	42.67	14.34		

Tablo 4’de görüldüğü üzere öğrencilerin “Müzik dersi tutum ve başarı” puanları arasında istatistiksel olarak .05 düzeyinde anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır ($r=.345$; $p<.05$). Bu durum sonucunda öğrencilerin derse karşı olan olumlu tutumları ($x=57.32$) arttıkça, müzik dersindeki başarılarının da arttığı görülmektedir. Başka bir anlatımla öğrencilerin derse karşı olan tutumları onların müzik dersindeki başarılarını oldukça etkilemektedir.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Yapılan bu araştırma, yaş olarak davranış ve tutumların şekillendiği bir dönemde olan ilköğretim 5. 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarını belirlemek amacı ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumları; yapılan ilişkisiz grup t-testi sonucunda, cinsiyet ve sınıf değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermiştir. Aritmetik ortalamalara bakıldığında ise, kız öğrenciler erkek öğrencilere oranla bu derse karşı daha olumlu bir tutum içerisindedirler. Nacakçı’nın [6] ilköğretim öğrencileri üzerinde yaptığı benzer bir araştırmada da, kız öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumlarının, erkeklere göre daha olumlu olduğu yorumu yapılmıştır.

Bununla beraber, 5.sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutum puanlarının, 6. ve 7. sınıf öğrencilerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebebi olarak bu yaş grubundaki öğrencilerin derslere olan genel ilgi ve meraklarının, daha üst sınıftaki öğrencilere oranla daha çok olması gösterilebilir. Sınıf ve yaş büyüdükçe müzik ve resim gibi sanat dersleri öğrencilerin gözünde ciddiyetini kaybetmekte ve diğer derslere oranla daha az önem verilir hale gelmektedir. Kocabaş ve Selçioğlu [5], ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda müzik dersinin gerçekleşme düzeyi ve öğrencilerin beklentilerine ilişkin görüşlerini konu aldıkları araştırmalarında, onbir yaşındaki öğrencilere göre on yaşındaki öğrencilerin, hem müzik dersinin daha anlamlı gerçekleştiği, hem de müzik dersinin gerekliliğine ilişkin görüşlerini daha yüksek ortalamalarla belirttiklerini saptamışlardır. Yani müzik dersinin gerçekleşme ve gerekliliğine ilişkin olarak on yaşındaki öğrencilerin görüşlerinin ortalaması on bir yaşındaki öğrencilerin görüşlerinin ortalamasından daha yüksektir. Araştırmacılar, on yaş grubu öğrencilerin on bir yaşa göre daha çok somut işlemler döneminde olmalarından dolayı müziğin gerekliliğine daha çok önem verdikleri fikrini ileri sürmüş, on yaş grubu öğrencilerinin notayla öğretim yöntemine de yeni geçmelerinden dolayı bu durumun yenilik etkisi yarattığı, dolayısıyla müzik dersine yönelik ilgi ve beklentilerinin on bir yaş grubundan daha farklı olmasına yol açtığı yorumunu gündeme getirmişlerdir. Eldeki araştırma bulgusu bu düşünceleri destekler niteliktedir.

Araştırmada ayrıca, yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda, “aile ekonomik durum, aile fertlerinin müziğe olan ilgisi ve müzik ders saatlerini yeterli bulma” durumları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ortaya çıkmazken, “genel okul başarı algısı” değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Analizlerin sonucunda, araştırmaya katılanların “genel okul başarı algısı” durumundaki söz konusu farklılığın kendini genel olarak “başarılı” gören öğrenci grubunun lehine gerçekleştiği belirlenmiştir. Elde edilen bu sonuç beklenmedik bir durum değildir. Çünkü genel olarak okul başarıları yüksek olan bir öğrenci, her derse eşit ilgi, çalışma ve aynı oranda olumlu ve pozitif yönde bir tutum sergilemektedir. Bu bakış açısı ile elde edilen sonuç tutarlılık göstermektedir.

Araştırmada, “Müzik dersi tutum ve başarı” puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere

yapılan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon sonuçları doğrultusunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum sonucunda öğrencilerin derse karşı olan olumlu tutumları arttıkça, müzik dersindeki başarılarının da arttığı görülmektedir. Özetle, öğrencilerin derse karşı olan tutumları onların ders başarılarını etkilemektedir. Bu sonuç araştırmada elde edilen diğer bulgularla örtüşmektedir. Müzik dersine olumlu ilgi ve tutum gösteren bir öğrencinin, bu dersten başarısız olması çok düşük bir ihtimaldir. Eldeki bulgu bu konu hakkındaki genel yargıyı desteklemektedir.

Tutumun zaman içerisinde gelişme gösteren eğilimler olduğunun unutulmaması gerektiğini belirten Nacakcı [6], buradan hareketle müzik derslerini ilköğretim 1. kademedan itibaren branş öğretmenlerinin uygulaması gerektiği üzerinde önemle durmuştur. Bu düşünce ve araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler getirilebilir.

5. ÖNERİLER

1. İlköğretim okullarında verilen müzik dersinin hedeflerine ve içeriğine uygun olarak gerekli araç, gereç ve çalgı donanımı sağlanmalı,
2. Müzik dersleri öğrenci merkezli olarak yapılmalı, öğretmenin ve öğrencinin yaratıcı gücü derslerde öne çıkarılmalı,
3. Müzik dersi eğitim programları oluşturulurken, o yaş grubu ilköğretim öğrencilerinin konu hakkındaki görüş ve beklentilerine yer verilmeli,
4. İlköğretimdeki müzik ders saatleri artırılmalı ve teoriden çok uygulama ağırlıklı olarak verilmeli ve çalgı olarak sadece blok flüte bağımlı bir ders yapılmamalı,
5. Eğitim-öğretim dönemi içinde öğrencilerin müzik kültürünü geliştirici sosyal faaliyetler düzenlenmeli (örn: toplu olarak konser, resital gibi etkinliklere katılma gibi....)
6. Okul bünyesinde müziğe karşı olan ilgiyi artırıcı etkinlikleri düzenleyen bir müzik kulübü kurulmalı (örn: okul orkestra ve koroları kurulabilir),
7. Konu ile ilgili daha kesin yargılara varabilmek için daha geniş örneklem grupları ile çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

1. Brooks, V. ve Sikes, P. **The Good Mentor Guide**. Bristol: OUP, (1997).
2. Edmann, İ. **Sanat ve İnsan**. İstanbul: İnkılap ve Ata Basımevi, (1977).
3. Emir, S. **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yaratıcı Düşünmenin Erişiyeye ve Kalıcılığa Etkisi**. Hacettepe Üniversitesi (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara, (2001).
4. Kocabaş, A. "Temel Eğitim II. Kademe Öğrencileri İçin Müziğe İlişkin Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması". **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 13: 141-145, (1997).
5. Kocabaş, A. ve Selçioğlu, E. "İlköğretim Okulları 4. ve 5. Sınıflarında Müzik Dersinin Gerçekleşme Düzeyi ve Öğrencilerin Beklentilerine İlişkin Görüşleri". **Pamukkale Üniversitesi Eğt. Fak. Dergisi**, 19: 58-68, (2004).
6. Nacakcı, Z. **İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi**, Pamukkale Üniv. Eğt. Fakültesi, Denizli, (2006).
7. Saydam, R. İlköğretim Okulu I ve II Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu, **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildirisi, 75-81, İnönü Üniversitesi, Malatya, (2003)**.
8. Tolan, B., İsen, G., Batmaz, V. **Ben ve Toplum**. Ankara: Teori Yayınları, (1985).
9. Uçan, A. **Ülkemizde Müzik Öğretimine Genel Bir Bakış. Müzik Eğitimi**. Ankara: Müzik ansiklopedisi. Yayınları, (1993).
10. Uçan, A. **Müzik Eğitimi (Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar)**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, (1997).
11. Uçan, A. **İlköğretimde Müzik Öğretimi**. Modül 9. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayını, (1999).
12. Yönetken, H. B. **Türkiye'de Müzik Eğitiminin Önemi**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, (1993).